

Τριωδίου εισόδια

«...πρὸς βίου διόρθωσιν»

Ναί, «πρὸς διόρθωσιν βίου» ξανατοποθετήσαμε τὸ ἱερὸ Τριώδιο στὸ Ἀναλόγιο ἀπόψε, ἀφοῦ πρῶτα βάλαμε τριπλὴ μετάνοια στὴν εἰκόνα τοῦ Κυρίου. Ποὺ σημαίνει ὅτι πήραμε τὴν εὐλογία Του γιὰ νὰ ξεκινήσουμε ἓνα μακρὸ δρομολόγιο, διόλου εὐκόλο, ὥστόσο πολὺ ὠφέλιμο καὶ γνήσια φιλόανθρωπο. Ἐπειδὴ καλούμεθα «Πρὸς ζῆλον [νὰ] ἔλθωμεν..., κατορθοῦντες τὸ πρᾶον, ταπεινώσει συζῶντες» ὅλον αὐτὸν τὸν καιρὸ ἕως νὰ φθάσωμεν «προσκυνῆσαι τὸ Πάσχα τὸ σωτήριον».

Εἰσόδια Τριωδίου, λοιπόν, ἀπόψε. Μὲ τὴν κατάνυξη νὰ κατευθύνει τὰ διαβήματά μας, ἀφοῦ ἡ ἀληθὴς τοῦ Τριωδίου ὀνομασία εἶναι «Τριώδιον τὸ κατανυκτικόν». Καὶ κατάνυξη δὲν εἶναι ἡ συναισθηματικὴ φόρτιση, ἀλλὰ ἡ συνειδητὴ ἐμβίωση τῆς ἀθλιότητάς μας μέσα στὴν ὁποία φροντίζουμε νὰ ὑπάρχουμε. «Τὰ πλήθη τῶν πεπραγμένων μοι δεινῶν ἐννοῶν ὁ τάλας...», ἀλήθεια, Διότι, σύμφωνα μὲ τὴν ἐμπειρία τῶν Ἀγίων, «Κατάνυξις, ἴαμα ψυχῆς ἐστίν· ἁμαρτιῶν ἄφεσιν προξενεῖ ἡμῖν. Κατάνυξις, Υἱὸν μονογενῆ ἐνοικίζει ἐν

ἡμῖν, ὅταν αὐτὸν ποθοῦμεν» (Ὅσιος Ἐφραίμ ὁ Σύρος). Ἐπομένως, κατανύξεως ὁδὸς ἀνοίγεται μπροστά μας μὲ τὰ εἰσόδια τοῦ ἱεροῦ τοῦ Τριωδίου, καθὼς ὁδηγοῦνται οἱ βηματισμοί μας σὲ μονοπάτια ποὺ τὰ φωτίζουν πάντιμες κι ἐνάρετες διδαχές. τὶς ὁποῖες ἡ Ἐκκλησία προβάλλει, ὥστε «τῆς μετανοίας [μας νὰ ἀνοίξει τὰς] πύλας» ὁ ζωοδότης Κύριος. Νὰ ἀνοίξει τὶς πύλες καὶ νὰ μᾶς φανερώσει ὅτι, «Ἀρίστην ἔδειξεν, ὁδὸν ὑψώσεως τὴν ταπείνωσιν Λόγος, ταπεινωθεὶς, μέχρι καὶ μορφῆς δουλικῆς, ἣν ἐκμιμούμενος ἅπας, ἀνυψοῦται ταπεινούμενος». Αὐτὴ ἡ ὁδὸς τῆς ταπεινώσεως, λοιπόν, εἶναι ποὺ διατρέχει μὲ τὸ νόημα καὶ τὴν ὑπεροχὴ της ὅλο τὸ χρονικὸ διάστημα τῶν ἑβδομάδων, τῶν ἡμερῶν, τῶν ὥρῶν καὶ λεπτῶν τῶν ἑβδομήντα περίπου ἡμερῶν τῆς εὐκατανύκτου διάρκειας τοῦ Τριωδίου, γιὰ νὰ σφραγιστεῖ ἐπίσημα πιά ἡ ὡς ἄνω φράση τοῦ Τροπαρίου τοῦ Κανόνος τῆς Κυριακῆς τοῦ Τελώνου καὶ Φαρισαίου, τὴν Μεγάλῃ Πέμπτῃ, μὲ τὴν ἀπόλυση τῆς Θ. Λειτουργίας καὶ λίγο πρὶν ἀπὸ τὸ θεῖον Πάθος: «Ὁ δι' ὑπερβάλλουσιν ἀγαθότητα ὁδὸν ἀρίστην τὴν ταπείνωσιν ὑποδείξας, ἐν τῷ νῖψαι τοὺς πόδας τῶν Μαθητῶν, καὶ μέχρι Σταυροῦ καὶ Ταφῆς συγκαταβάς ἡμῖν, Χριστὸς...».

Φωτίζει τὴν ψυχὴ μας, λοιπόν, ἡ ἀκτινοβόλος ταπεινοφροσύνη, γιατί αὐτὴ γίνεται ἀπὸ τὸν ταξιδιώτη/πιστὸ βακτηριὰ στερρά, ἀφοῦ -πάντα κατὰ τὴν πατερικὴ ἐμπειρία- ἡ ἀρετὴ αὐτὴ διδάσκει «τὸ ὑποφέρειν τὰς ὕβρεις, τὰς ἐξουδενώσεις, τὰς ζημίας μετὰ χαρᾶς· τὸ μισῆσαι τὴν ἀνάπαυσιν καὶ ἀγαπῆσαι τὸν κόπον· καὶ τὸ μὴ παροξύναι τινά, ἢ πληξαί τινος συνείδησιν» (Ὅσιος Ἐφραίμ ὁ Σύρος). Μάθημα μέγιστο εὐπρεποῦς καὶ ἔνθεης συμπεριφορᾶς δηλαδή, ποὺ δηλώνει τὴν ἔγνοια τῆς Ἐκκλησίας νὰ σταθεῖ σιμὰ στὰ παιδιὰ Της μὲ στοργή, ὥστε νὰ κατορθώσουν νὰ διορθώσουν τὸν βίο τους, ὅχι μονάχα γιὰ νὰ «συμμετάσχουν τοῦ συμποσίου τῆς πίστεως», ἀλλὰ καὶ νὰ φροντίσουν νὰ συστήσουν μιὰ κοινότητα ὅπου ὁ ἀλληλοσεβασμός, ἡ κατανόηση καὶ ἡ εἰλικρίνεια θὰ κυριαρχοῦν. Γιατὶ ἂν ἡ κάθε τῆς Ἐκκλησίας ἔκφραση καὶ δραστηριότητα δὲν εἶχε, ἐκτὸς τοῦ σωτηριολογικοῦ, καὶ κοινωνικὸ μήνυμα νὰ δώσει θὰ ἦταν ἀσφαλῶς χωλὴ. Ὅπως χωλὲς θὰ ἦταν κι οἱ παραβολὲς τοῦ Κυρίου, ἂν δὲν εἶχαν μέσα στὸν πυρήνα τους τὴν γνησιότητα ποὺ πηγάζει ἀπὸ τὴν ἀνθρώπινη καθημερινότητα: αὐτὸ τὸ ἄλλο στάδιο ἀγώνων τοῦ καθενός μας,

ὅπου δίνουμε τὶς ἐξετάσεις μας. Γιατὶ, ποὶὸς ἀμφισβητεῖ ὅτι καθημερινοὶ χαρακτηριστεῖς εἶναι ὁ Τελώνης, ὁ Φαρισαῖος, ὁ Ἄσωτος, οἱ ἄσπλαχνοὶ καὶ φιλάργυροι, οἱ ἀνελεήμονες καὶ ἀνθρωπάρεσκοι;

Τὰ παραπάνω βάζουμε στὸ νοῦ μας καὶ μὲ ἱερὴ συγκίνηση Τοῦ προσφέρουμε τὸν ἱκέσιο λόγο μας, καθὼς φυλλομετροῦμε τὶς πρῶτες σελίδες τοῦ βιβλίου ποὺ ἀνοίξαμε, ἴσως, ποὶὸς ξέρει, γιὰ στερνὴ φορὰ...

Ὁ δημιουργὸς τῶν ἄνω καὶ τῶν κάτω,
Τρισάγιον μὲν ὕμνον ἐκ τῶν Ἀγγέλων,
Τριῳδὸν δὲ καὶ παρ' ἀνθρώπων δέχου.

Κι ἀκόμη,

« Τῆς σωτηρίας εὐθυνὸν μοι τρίβους, Θεοτόκε... [καθὼς] τὰ πλήθη τῶν πεπραγμένων μοι δεινῶν ἐννοῶν ὁ τάλλας [καὶ] ὡς ὁ Δαυΐδ βοῶ σοι. Ἐλεησόν με ὁ Θεὸς κατὰ τὸ μέγα σου ἔλεος». Ἀμήν.

Καλὸ Τριῳδίο, Χριστιανοί!

*Σκόπελος, 28-1-2018 (ἀρχὴ Τριωδίου)
Πρωτοπρεσβ. Κωνσταντῖνος Ν. Καλλιανός*